

Beretn. ang. De Forenede Nationers 17. plenarforsamling.

kunne sikkerhedsrådet anmodes om at overveje sanktioner. Alle deltagerne i debatten var enige om, at den indfødte befolkning til sin tid måtte have adgang til at udøve selvbestemmelsesretten.

Den danske repræsentant i udvalget (*ambassaderåd Boeg*) udtalte, at Sydvestafrika efter den danske delegations opfattelse havde en international status, og at Sydafrika i denne forbindelse havde forpligtelser overfor FN, som havde overtaget Folkeforbundets rettigheder og forpligtelser. Han beklagede den fortsatte anvendelse af apartheidpolitikken, som var i modstrid med mandatets art. 2, ifølge hvilken mandatmagten var forpligtet til at fremme de materielle og sociale tilstande i landet. Da Sydafrika ikke havde truffet skridt til Sydvestafrikas udvikling, var det på høje tid, at FN etablerede sin tilstedeværelse i territoriet. Han berørte til slut spørgsmålet om særlige undervisningsprogrammer for beboerne af Sydvestafrika og erklærede, at ansøgninger til Danmark om uddannelse f. eks. indenfor landbruget og den kooperative bevægelse ville blive overvejet med sympati.

Portugal og Pagtens kap. XI.

(Dagsordenens punkt 54).

Den 16. plenarforsamling vedtog den 19. december 1961 en resolution, der fordømte den portugisiske regerings fortsatte undladelse af at opfylde sine forpligtelser i henhold til pagtens kap. XI. Videre nedsattes et særligt udvalg på 7 medlemmer: Bulgarien, Ceylon, Colombia, Cypern, Guatemala, Guinea og Nigeria, med den opgave at undersøge tilgængeligt materiale om forholdene i territorier under portugisisk administration. Endelig blev medlemsstaterne anmodet om at unddrage Portugal enhver bistand, som ville kunne bruges til undertrykkelse af befolkningen i dets ikke-selvstyrende områder. Danmark og de øvrige nordiske lande stemte for denne resolution.

Det nævnte 7-magtsudvalg, for hvilket Cyperns repræsentant var formand, besøgte i løbet af sommeren 1962 forskellige lande i Afrika, hvor det afhørte „petitioners“ om forholdene i de portugisiske besiddelser i

Afrika og indsamlede materiale. Udvalget fik ikke adgang til de portugisiske områder. I sin beretning konkluderede det derhen, at Portugal måtte overveje sin holdning på ny, anerkende de oversøiske befolkningers ret til uafhængighed, indstille sine militære aktioner i Angola og give politisk amnesti. Det anbefalede, at der indledtes forhandlinger mellem Portugal og befuldmægtigede repræsentanter for de politiske grupper i og uden for territorierne, og at FN holdt udviklingen under opsyn. Der var endnu håb om en fredelig løsning, men tiden var ved at løbe ud. Udvalget indstillede endvidere til plenarforsamlingen, at den traf passende foranstaltninger til at sikre, at Portugal efterlevede FN's bestemmelser og resolutioner vedrørende ikke-selvstyrende områder, således også kolonideklarationen, og at der indførtes embargo på våbenleverancer til Portugal.

Resolutioner.

43 afro-asiatiske lande fremsatte et resolutionsudkast angående de portugisiske territorier. Det gik ud på, at plenarforsamlingen ville

(1) godkende beretningen fra 7-magtsudvalget, (2) fordømme Portugals holdning som uforenelig med pagtens bestemmelser, (3) bekræfte retten til selvbestemmelse og uafhængighed for befolkningerne i de portugisiske territorier, (4) opfordre Portugal til at iværksætte 7-magtsudvalgets forslag, (5) opfordre 17-magtskoloniudvalget til at give prioritet til en undersøgelse af situationen i de portugisiske territorier, (6) opfordre medlemsstaterne til at bruge al deres indflydelse for at formå den portugisiske regering til at opfylde sine forpligtelser i henhold til kap. XI i pagten og plenarforsamlingens resolutioner vedrørende denne sag, (7) alvorligt anmode medlemsstaterne om ikke at tilbyde den portugisiske regering en sådan bistand, som ville muliggøre dens fortsatte undertrykkelse af de nævnte befolkninger, og til dette formål tage skridt til at forhindre salg og leverancer af våben og militært udstyr til denne regering, (8) anmode sikkerhedsrådet om at træffe passende foranstaltninger til at sikre, at Portugal efterkom sine medlemsforpligtel-